GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA VOIE.) AL VII-LEA

Nro 80. Brashov, 5. Oktomvrie. 1844.

ARTIKOL ÎNCEPĂTORIŬ.

Negoţetoriul.

(Urmare.)

Aşa dar în ideea de negoţetoriŭ trăsura principalŭ este iubirea aprobărei. El prin mijlocul ei nekredinţă nu vrea pre nimeni a strika altora, nici a'şi răpina starea (tarima, vreasla ca. Negoţetoriul cinstit nici odată nu se joakă ku înkredereа altora, ci grija ca totdeauna este, ka la vre un timp de neporocire ku totul neaşteptată să poată pune la lok din al său toate avele kapitalurĭ, kare le lasse pe kredit. El este prea înkredinţat, kă omul nedrept ši înşelătoriŭ nici odată nu poate fi norocit. Tot din avest temeiŭ în oki lui nimik nu é mai sfânt ši mai respektabil de kătră releţea; el nici odată nu bătă, kă va sosi un minut, întru kare averile kăştigate ku nedreptul vor arde amar la sufletul ši kă pentru lukrările înşelate, frate saŭ rănite o sută de biserici zidite ku keltuiala ca ši o mie de cărpindare plătite nu'i pot kăştiga ertare, din prilină kă o asemenea înkredere obrazniku ši oarbă în mila ši bunătatea lui Dumnezeŭ este păkat asupra duhului sfânt, kare prekum scrie dogma kredinţei lui Hristos nu se poate erta.

Negoţetoriul şerbeşte tuturor, înse de i c'ar aruta lui o spekulaţie înkă ne atuta de folositoare, dakă vede kă aceeaş ar fi strikăciosă naţiei sale, se lapădă ši fuge de dânsa. Prin urmare negoţetoriul cinstit ši iubitoriŭ de naţie ši patrie se înfioară a lua parte la spekulaţiile înfernale ku semele publice, nici doreşte vreodată răscoiŭ nimai ne nădejde kă i se vor împlea năpaştile mai mişor. El este mai gata a se nimici pentru patria sa, de kât a albeka sărĭ strîne ei nimai spre a se îmbogăţi singur. Iubirea patriei nu este kurat, dakă nu é subordinată leţilor dreptăţei ši a cinstei. El mai vrea ku sfânt înalt a şerbi konkurenţilor sĭ ku kăştig mai puţin, de kât strămilor ku perikol mai puţin, ku ostenealŭ mai mişoarĭ ši ku kăştig mai mare. Aşa dar el dă de minune prin fapte ne toţi karii kred, kă negoţetoriul nu poate fi patriot bun, kăci patria sa este aceea, unde'l trage interesul kăştigului. Duhul negoţetoresk se poate sfărĭ foarte bine ku iubirea de patrie. Negoţetoriul, kare rănit de nekumpătata nofă a kăştigului nu kată la folosul ši la dauna patriei, aŭ deceperat ši nu merită numele de negoţetoriŭ. Acela kare iubeşte patria sa, se înkumătă numai la întreprinderi, kare'l pot vătăma pe el însuş, fără ka să vatăme ši binele patriei.

Aceeaş regulă o păzeşte negoţetoriul ši în privinţa familiei sale. El nici odată, nu'ši arunkă toată avereа sa în spekulaţii înkumătate pentru kăştigurĭ nesigure; el se înfioară de kuretul, kă prin vreo întreprindere aşa înkumătată ar putea nimici starea ši viitoriul său ši a familiei sale. El mai voeşte a se mulţumi ku kăştig mai puţin, de kât a se pune în perikol de a deveni cerşitoriŭ ku pădeadea kă se va face milionariŭ. Pentru ka pasiĭ sau să fie sigurĭ, nici odată nu'ši bagă kapul în prea multe treburi. De ši se simte el harnik ši gibaciŭ în întreprinderea treburilor sale, totuş nu uită nici atuta, kă înkordându'ši prea mult puterile, unor poate aşeaptă întru'o konfesie (mărturisală), din kareа să nu mai poată eşi nici de kum. (Va urma.)

UNGARIA.

Pojon. Dela dietă. (Prilina evreilor întru'amândoă kaseле.) Ne kât de fervinţi apărătorĭ 'şiau şiut înşeşi evreii în kasa de jos între deputaţi, unde partea ceа mai mare se luptă pentru o deplină konkretizare a avestui popor rătăcit, ne atât de aspriĭ judekătorĭ întunecaţi kauza lor în kasa de sus saŭ a magnaţilor, unde avia sunt doi graf, karii cer neîntrerupta konkretizare pentru fiii lui Israil. Interesul nostru de astăzi vere, ka să luăm seama la tot dekursul avestei kause, la tote argumentele pro ši kontra, kă atuta mai vârtos, kă fraţii moldoveni, de kumva nu vreaŭ a face ši ei din patria lor o Palestină în fortă, se vor afla siliţi mâne, poimâne, a se aşeka mai kă enerţie de desbaterea kausei evreilor în adunareа obşteaskă ši atunci le va fi de îndemână a'şi aduce aminte de vorele proiepturĭ ce s'aŭ desbătut în dieta Ungariei. — Aşa dar în kasa de jos se luă la desbatere kauza evreilor în 27—28 ale avestei. Preşedintul îndată la început deklară, kă proiepтul de lege pentru evreii kum s'aŭ înfiinţat el în obşteaska adunare, prekumpănindu-se înprejurările urĭi de astăzi, nu poate sta. Dar nici părerea avelora, karii, părăsind din vedere estrem, în loc de a koncede kât de puţin pentru

bjbv

чівілізаціа еврейлор атъсърат кѣ дѣхъл веакълъ де акът, їар маї дерада дупопої. Ын врта ачестора пѣ вede дестъл причіпъ пентрѣ че съ пѣ і се деа еврѣълъї пътъпт de лъкрат сѣѣ kondiціе ка ачела съ'шї ія лъкре кѣ оатенії съї, dintre карії чел пъцін o a треіа парте съ фіе de паціа лъї. Ын четъціле челе кръіещї афарѣ de челе montaniстіче пентрѣ че съ пѣї фіе їертат а'шї кътпъра касъ, de време че негоцъл есте ын тъна еврѣълъї, шї ел пѣ аре нічї o авере пемішкъчіоасъ, прін ортаре кънd ъї ва фі кѣ плъчере, се поате да песте кап (тофлъг) шї поі п'авем din че съ не деспъгъвім. Дупъ ачестеа кѣвінте але prezidenтълъї се скъларъ къці-ва ын протівіторі маї алес din депътацїї четъцілор, карії се сілірѣ a арѣта, къткъ евреї ынкъ пѣ съпт копцї пентрѣ ѣн дрепт егал de четъцеан, ынтре алтеле, кѣ еї ар фі лепеші, кѣ релеџеа лор се ынпротівеще кѣ прінчіпіъл адевърълъї крещінеск; кѣ евреїї ар џінеа de рѣшіне a пѣ авеа късъторіїї нрънчї, din причіна ачеаста вечї ла еї кѣте 8—10 копії ш. а. Дупъ ачестеа аѣ маї ортат шї алте деслъшірї про- шї контра; ынсъ причіна ын zioa ачеаста пѣ девені нічї ла ѣн ресълтат. Іар ын 28. ынчепѣндѣсе діспѣта de ноѣ, ресълтатъл фѣ, кѣ се хотърѣ кѣ маіорітате, ка евреілор съ ле фіе ертат орї шї ѣnde a се ашеза кѣ локъінца, a џінеа ын арендъ тошіе боіереаскѣ, a'шї кътпъра касъ de тошіпіре пе ла ораше, a ынтрепінде орї шї не месеріе, ынлънінd kondiціїле каре се чер шї дела алцїї, a се ажъта ын месеріа лор кѣ жечіорї de алтъ паціе крещінъ, шї a пѣ маї плъті такъ de съферіре ка маї наінте. Кѣ ачестеа шедінца се ынкеіе.

Дар алтфелїѣ кърсеръ десватеріле ын каѣса ачеаста ла маса магнацілор. Ачі се лъї пе тапет ын 1. Окт. проіектъл de леџе че л'аѣ алкътвіт каса депътацілор. Ындатъ дѣнъ чітіреа ачелъія, се скълъ ѣn граф шїшї фъкѣ обсервъцїле сале zікънd, къ пънъ ын кът дореще каса магнацілор a ажъта пе евреї, аѣ доведіт кѣ ынвъпътъціріле че леаѣ копчес ын діета трекътъ. Іар актът депътацїї din каса de жос пофтеск чева маї мълт, шї анъміт, ка жідовїї съ фіе волнічї a се ашеза кѣ локъінца орї шї ѣnde ын тоатъ Ѳнгаріа. Ачеаста есте кѣ стрікареа църії пънъ атънчї, кънd еї се вор топі ын елементъл магіар, каре ісправъ фърѣ o крещере потрівіт пѣ се поате пъдъждї. Алт магнат адаосе, къ деспре o парте пѣ се поате пега, къткъ ачест попор апъсат de ла ѣn рестітп de време ынкоаче аѣ десфъшърат o індъстріе ынсемпатъ, dar дене o алтъ парте ынкъ требѣе съ търтърісім, къ дакъ вом а не апъра паціопалітатеа, атънчї пѣ ціѣ кът вом пътеа котвіна атъта ынгъдъінцъ че вреаѣ вній a фаче евреілор. Еѣ съпт конвінс, zice магнатъл, къ пропъшірea фърѣ de каліфікареа паціопалітъцеї не ва адъче маї не ортъ ла ѣn хаос, de шї вом авea вапї маї мълцї шї поате къ шї пеіле de вітъ ле вом пътеа вinde маї скътп. Прін o ынаінтаре кът o вреаѣ вній, поі не вом тъїа сінгърі вреанга de съпт нічїоаре. Съ пѣ не ыншелъм кѣ енглезїї саѣ кѣ франџозїї. Енглезїї аѣ пътат етапчіпа пе евреї din причіпъ, къ дакъ воіѣ арѣпка еѣ o стікъ de черпеалъ ынтр'о валъ, апа пентрѣ ачеа тот се ва пътеа беа, din контръ дакъ еѣ ын чорва (zѣпъ) поастръ воіѣ арѣпка ачеаші кътъціме de черпеалъ, піме ва фі ын старе a o маї тънка. Саѣ кѣ алтъ пілдъ, еѣ тъ афлъ ынтр'о лъптре пе апъ кѣ доі прънчї лъпгъ тіпе: ѣnъл стреіп, алтъл ал меѣ; шї дакъ апа ынтрѣ ын лъптре ын кът еѣ съпт ынкредінцат, къ пе амъї копії пѣї воіѣ пътеа скъпа, атънчї арѣпкъnd пе ал меѣ шї сѣцііnd пе стреіпъл, пегрешіт къ фак o фаптъ, карея o вор трімѣпа тоте жърпалеле. Еѣ ынсъ ачеея пѣ o воіѣ фаче. Іатъ аколо девенім ноі кѣ ліберальстъл пострѣ de астъзї. Дечї пъререа меа есте — zice депътатъл маї ынколо — ка съ пѣ пъшім ындъръпт, dar нічї прея ынаінте. Афлъ dar кѣ кале, ка ын причіна евреілор съ ръмъпет пе лъпгъ ынгъдъінцеле че леаѣ фъкът ын діета трекътъ. Пъререа ачестъї магнат, кѣ тоте кѣ се скъларъ вніі шї алцїї, карії се сіліаѣ a апъра прінчіпіъл ліберальстъл шї a чере чева маї мълт пентрѣ непоцїї лъї Авраам, се прііпсі де ѣѣпъ, ын къt хотърърея се фъкѣ, ка табла магнацілор съ пѣ прііпеаскъ din проіектъл de леџе ачеіа параграфї, карії кѣпріnd черерї пóъ ын фаворъл евреілор чї съ ръпъіе пе лъпгъ челеа че с'аѣ копчес ын каѣса ачеаста ла діета трекътъ, шї ка тотеодатъ съ се рескріе ла каса de жос, ка съ се мълцѣмеаскъ ын пѣпътъл ачеста кѣ хотъръріле дієтеї трекѣте, ынчетънd de a маї фаче пóъ претіпдерї пентрѣ евреї.

Zioa din 28. Септ. аѣ фост пентрѣ Пожоп o zi de o прівеліце ынфіорътоаре; кънї дѣпъ кът вестісерът ын Nр. трекът, ын ачеаші се сфършірѣ прін палошъл гълдеї (хохер) чеї доі крімінальї вчігъторї, Павел Ковач шї Щефан Торопі, карії аѣ фост оморът пе депътатъл џінътълъї Ѳнг. Маї ынтъїѣ с'аѣ тъіат капъл ъстъї din ортъ, каре съпт декврсъл ачестеї счене кръпчепе аѣ дат маї мълте семне, къткъ ъї паре рѣѣ кѣ се деспарте de лѣме. Іар чел дінтъїѣ ка ѣn ынрътъціт че аѣ фост, п'аѣ арътат нічї ѣn феліѣ de сімцѣ пентрѣ віїацъ, чі ш'аѣ ынтіпс гълъъл, ка съ ія сѣърътъреаскъ палошъл карніфічіълъї. Пілдъ дестъл de ынпедерат пентрѣ de a прецъі віїаца, карея пѣ o ам дат ноі!

Chronicà.

Брітапіа маре. London, 24. Септемв. Ын палатъл дела Bindcop се фак челе маї марї прегътірі пентрѣ прііміреа рецелъї Лъіс Філіп, каре ын 9—10 Окт. се ашеаптъ неапърат ын Енглітера. Ачеста е чел дінтъїѣ реце франџез, каре аѣ візітат пе Енглітера ын тімп de паче, прін ортаре Енглітера пóте зіче, къ еа актът прііпеще пентрѣ ынтъїа датъ прієтінóса візітъ a рецелъї франџозеск.

Франца. Паріс, 26. Септ. Ын зілеле ачестеа прііпі рецеле Франџеї, Лъіс Філіп, кътева адресе din Америка шї din Енглітера пентрѣ сѣцінереа пъчїї din тоатъ лътеа

кълтъ. Ла ачестеа рецеле респънсе ал кіпъл ертъторіѣ: „Еѫ тъ бъкър преа тълт пентрѫ пріітіреа ачестор адресе маі алес къ въд, кънкъ пріетініі поцріі американі се поартъ кѫ дрептате кътре тъсъреле че ал-трепринд еѫ пентрѫ сѫсцінереа пъчіі ѫнверсале din тоатъ Еѫропа. Ресвоіъл нічі одатъ н'адъче врема фолос, нічі тъкар атънчі, кънд партеа вірвітоаре къцігъ ачеа, пентрѫ че аѫ порніт ресвоіъл, din причінъ къ маі не ертъ отъл тот маі тълт аѫ пъгъвіт де кът че аѫ къцігат Причінъл ачеста л'ам пъзіт ші л'ам рекъпоскът ал тоатъ вііаца mea; кънд ам фост ал Америка алаінте де ачеаста кѫ 40 анї, ерам адесеорі попітіт ла веселіі съ алкін, ші тотдеаѫна тъ еспрітам пентрѫ пъзірea пъчіі ѫнтре тоате пацііле. Атънчі ерам есілат din патріа mea, дар еѫ тот ал попіам пачe ші ферічіре. Еѫ пѫ пътеам превеdea, къ воіѣ фі одатъ кіемат а лъкра ал-сътї ші а'м ѫнтревъінца тоатъ інфлѫінца пентрѫ сѫсцінереа пъчіі ѫнверсале. Мъкар de ар da Dъmnezeѫ, съ се поатъ пъстра пачea лъмії! Ресвоіъл мі се паре міе ѫн блъстъм, ші ѫн ресвоіѣ ал Еѫропа ѫнтре пацііле челе кълте о пеѫнie, кънd Стателе челе маі мічі л'ар дорі, ноі пѫ л'ам ал-пгъдъі, апоі ѫнтре пацііле челе марі пе zі че мерце тот маі тълт се ал-търеще пачea. Еѫ din парте'мі пъдъждъіеск, къ, de кътва вііаца mea се ва маі ал-тінde къці-ва анї, ѫн ресвоіѣ ѫнверсал ал Еѫропа пѫ ва фі кѫ пътінцъ."

Ал 25. але ачестеіа се ал-кеіарь маневрele челе марі дела Мец кѫ о парадъ фórte стрълъчіт. Трecереа ънеі армії de 30.000 фечіорі ал-фъціна о привіре de тот інтересантъ. Маі наінте de а се ал-пръпъція, дъка de Nemours, фечіоръл рецелъі, ле цінъ ѫн кънът преа потрівіт кѫ ал-сетнътатea зілеі.

Італіа. Дела хотарь, 21. Септ. Вестea despre логодіреа пріндълъі de Aumale кѫ пріnцеса de Салерто акът с'аѫ адеверіт пе деплін. — Се ворбеще къ de врeме че міреаса есте рѣдъ кѫ кертеа австріакъ, ва авea съ пріітеаскъ ші дела ачеаста врео дóъ сете de мії фіорінї ал кін de zестре.

Ла Мілано се цінъ ал зілеле ачестеа о адънаре de ал-въцаці іспітіторі аі патърeі. Nътъръл мъдъларілор ачестъі конгрес сѫіе ла 1200 de інші ѫнтре карії чеі маі тълці сънт італієні, апоі ертеазъ цермапії, енглезії ші францозії.

Прѫсіа. Берлін, 24. Септ. Професорії пѫблічі се овічнъіаѫ пънъ ачі а трімite къте ѫн артікол кънпріндъторіѣ саѫ de челе че ераѫ сілці ънії din трѫпшії а пътімі, саѫ de лінселе каре ар фі de ал-дрептат, ла журналъл школастік прѫсіан. Ал зілеле трекъте се потенірь ачеіа кѫ о потъ а депътацієі школастіче америцъtоаре, къ de вор маі ал-дръзні ші de ачі ѫнаінте а трімite артіколі ла нъмітъл журнал, се вор скоате din постърі. Кѫ тоате къ ші ал Прѫсіа сънт ал-кът тълте de ал-дрептат ші маі тълте de ал-фінцат din ноѫ. Аша спре пілдъ ал зілеле ачестеа ѫн ал-въцеторіѣ пѫблік каре слъжеще de 12 анї, фѫ попіт de кътре інспекторъл съѫ ла о серваре de веселіе, ал-съ нътаі de кът се ал-тóрсе інспекторъл ші ал пресепція алтор оамені de ранг ал zice, о ва пѫ вені, къ п'аі хаіне (вестімінте) кънвінчіоасе. Дакъ Прѫсіа е ал-кът аша ал-дръпт, апоі алтеле!

(Жърн. de Вратісл.)

Ковленца, 22. Септ. Ла локвіторіі ачестеі четъці сосі о проклатацie din Цермапіа пентрѫ о колектъ din карea ар фі а се фаче ѫн пресент чінстіторіѣ лъі О'Коппел. Ачеea ал-тре алтеле кънпінde ші вneле ка ачестеа: Данііл О'Коппел! ачеста е ѫн нътe, каре п'аре трекъінцъ de ворве лъдъроасе, спре а пътea стръвате ал ініміле татърор. Адевърал аѫ ал-вінс асъпра тікълошілор лъі клеветіторі. Кѫ адевърал ш'аѫ дескіс ачест' мъчепік ал дрептълъі чівіл ші релеціос попълар темпіца, ші астъзі сервеазъ трістъфърі de ал-вінцере ал міжлокъл ънеі попор de каре есте ел ібвіт ші адорат прекът п'аѫ маі фост нічі ѫн мърторіѣ сънт соаре. Ал зілеле челе тървіde, кънd се грътъ'ісерь ал-вінповъцірі недрепте асъпра капълъі лъі, п'аѫ лінсіт локвіторіі дела Раіна а'шї десвълі лъі сімцемінтеле лор челе de компътімire, ал-наінтеа алтора. Акът ал зіоа глоріосълъі лъі трімф ал-кът пѫ вор съ рътъіе ал-дръпътъл алтора. Еі вор съ тріміцъ ла ачел мънтвторіѣ, ла чел маі ѫн четъцеан din тоате тімпърiле, ѫнpaea лор de бъкъріе ші кѫ ачеea ші продъктъл чел маі ѫн каре ал даѫ вінекъвънтателе въі але Раінеі. О ѫте de чел маі ѫн він de Раіна ка о контрібуцie ла сървътоареа вікторіеі лъі Данііл О'Коппел.

(Жърн. de Франк.)

Търчіа. Сѫед. Гъверпърал търческ din Арабіа, Осман паша арабілор de тълт ерцісіт прін скъмпетea са, аѫ рескълат тоате семінцііле дела малърі ші din вечінътатea четъцілор сфінте, каре пънъ акът а рекъпощеаѫ чел пъцін дъпъ нѫме сънпремація Пóрціі. Рескълації предеазъ пе кълъторі, ші неорънduіала аѫ крескът ѫнтр'атъта, ал кът паша аѫ тріміс дъпъ трѫпе ла Ieдda ші аѫ деклarат, къ ел ал-сеш ва еші ла къмп ал контра рескълацілор. Солдації лъі вор фі 3—4000 фечіорі недісчіплінаці ші рѫ плътіці, кѫ каре анеоіе о ва скоате ла ѫн къпътъіѣ.

Рѫсіа ші Полонія. Дела граніць, 21. Септ. Се ворбеще, къ пріnцъл Георгіе de Kambridge ар фі съ се логодеаскъ кѫ тареа пріnцесъ Олга. Ірін ачеаста Рѫсіа с'ар апропіа фоарте de Енглітера, ші ачеста ар фі ѫн ресълтат а кълъторіеі ѫмпъратълъі ла London. — Ал Полонія с'аѫ лъат тошіile бісерічещі din тъніле преоцілор ші с'аѫ сѫпс ла кърателa Статълъі, каре ле ва da ал арендъ църанілор кѫ ачеа токтеалъ, ка еі ал тімпъл арендеі съ ші ле рескътпере de тот; прін тъсъра ачеаста інфлѫінца преоцілор ар скъdea, кѫ ѫнаінтареа плъгарілор. — De че се темеа de тълт Полонія тот п'аѫ скъпат. Окъртъіреа еі аѫ ал-чепът а сфері скімбърі фѫndamентале. Еа пънъ акът а ера ѫмпърцітъ ал опт гъверпеминте, ір акът прін ѫн акас ѫмпърътеск ачелеа опт с'аѫ редъс ла чінчі. — De кътева зіле петрече ал Варшавія цепералъл de інфантерie ші контъдъларіѣл

bjbv

сфатълві църій, контеле де Воронцов, деспре каре се креде, къ ар фі ынсърчінат кь помениторе реформе. Асеменеа се креде, ші деспре секретарівл міністеріал де Стат ші консіліар де таінъ Търкъ, каре ынкъ се афлъ ачі. — Ын зілеле ачестеа се пъблікъ де ноў о листъ де емігранці, карій н'аў воіт а фаче нічі о ынтребуінцаре din амнестіа датъ, ші а кърор нумій ын ортареа ачеаста се ші конфішкаръ.

(Кърп. внів.)

Респунс ла ындемнъторівл де фрънціе.

De міраре'мі есте, кът аў пътут D. рефлектант, съ пъблічне аша де стълпгач артікълеле меле, ші съ'мі прескріе інструкції, каре нь се атінг де мине. — Маі вінe ші маі ындестъторе ар фі лъкрат, де ар фі дорміт ын тімпъл, кънд аў скріс рефлексіїле сале, де кът кь міаў дат міе матеріе, ка съ'ї пот респунде. Еў ачелвіа, кь каре стаў ын релаціе ам авът dedeпъ слъвъ причінъ, де а'і скріе; іаръ кь дъпсъл нь ам авът, прекът ші ел чел маі пъцін аў авът кь мине, пентръ ачеea, де нь ера стъпъніт de патімъ, пентръ кънъптъл ачеста: ротънь! ротънь! пофта са пре калеа кънъінчіоасъ, фъръ а мъ атінце, пътеа вінор а міо ындрътъші. Доаръ ачеea аў фост амеа datorіе, ка еў съ дескріў школеле сърбещі? Саў пентръ-кь нь леам дескріс, поате дъпсъл съ факъ ындеере, кь еў афаръ din direкціа меа, нь ам ътвлат? Дъпсъл ка ындъторіў сървеск, требъіа ындеш ачеea съ о факъ, че аў ащептат дела алціі; кь еў ын кът ам скріс деспре ротънії, маі мълт ам ворвіт де дістріктъл меў. Апоі ын че кіп аш фі дескріс школеле сърбещі, каре чел пъцін німік мъ інтересеазъ, афлъсе ын старе кънъ саў реа, ші съ лас афаръ пре челе ротънещі? Еў ам атінс чева деспре пенzіе, пентръ ындъторій din дістріктъл Тімішорії; іаръ дъпсъл dinпротівъ рефлектеазъ, асвпра ындъторілор din дістріктъл Карансебешълві. Еў ам арътат, кь школеле ноастре сънт ын старе фоарте тікълоасъ; іаръ дъпсъл не пропвне, кь dintре школеле сърбещі се афлъ вне ын старе маі кънъ, de кът челе ротънещі, din причінъ кь сървіі сънт аплекаці фіреще спре кълтвръ. Аша фел де контінтъці ші ноі авем, вnde школеле ші фъръ de ынкърцереа директорълві нътаі din ындемнъл вніа саў алтвіа, се афлъ чева ын старе маі кънъ; дар ачеле кълтева школе, сокотіndсе пре лънгъ тотіме, ынсетнеазъ атъта кът ші німіка. Ынсъ кь се лавдъ дъпсъл кь сървіі dомісале, кънкъ се аплікъ din кънъ вое спре кълтвръ, ачеаста е нътаі о фавълъ сеакъ. — Еў пreа вінe къноск, ынкът пре ротънії атът ші пре сърбі, кь ачесте довъ неатърі, ын прівінца аплікъції спре кълтвръ de вое, сънт тот de ачеeаш пънърь алвъ саў неагръ. Маі наінте кь 5 аній ын дістріктъл Тімішорії, ынтрь вн сат сървеск анȣме Среџесте, ера вн ындъторіў дела алт лок стрein, карele маі de мълте орі пъкъжice пре сърбі пентръ школъ; апоі ын анвл 1839 вн тінер din сатъл ачела фъкъndсе diакон, ші не авънd нічі о акчidенціе ка съ поатъ тръі, дшї хотърі ка diакон съ фіе ынкъ ші ындъторіў. Спре ачеаста дшї лъі de ажторіў пре неатърі сале, ші пре непріетенії ындъторілві, карій авіа ащепта съ'л вадъ вршіт de ачі, пентръ-кь 'іаў сіліт съ dea копіїі ла школъ; апоі кь 50 ф. се dесь diакопъл ла директорвл ын Кікіnda, кървіа dвпъ вне ші алтеле ый zісь: „прііmеще дела мine Domнвле директор, ші дмі dъ стаціа ачеаста нътаі пре о време," ла каре директорвл ый респвнсь: „Еў нь пот съ скот din стаціе фърь нічі о вінъ пре вн ындъторіў сістематіческ;" diакопъл іаръ ый zісь: „прііmъще нътаі, ка съ нъ'мі стаі ын протівъ, апоі пентръ скос ласъ пре мine." Директорвл атвнчі лъі вапіі, ші клътind кь капвл ый zісь: dвте даръ ші'ці іспръвеще лъкрвл кът цій." О че фапть крвдъ! каре ын Бъпат нь цій съ се маі фіе ынтъмплат. Diакопъл мергънd акасъ, лъі кь сіне пре кінez ші пре оameні, съ dесь ла школъ ші кь търіа пропвсь ындъторілві, кънкъ маі департе нь аре лок ын ачел сат, de ачеea пъпъ ын 8 зіле аре ынгъдвінцъ, ка съ'ші каȣте алть стаціе, іаръ атвнчі, de нь ва воі съ еасъ сінгър din школъ, ын вор скоате кь печінсте фъръ de вое. Че фъкъ ла ачеаста съракъл ындъторіў? Nimік алть, de кът, се хотърі съ плече ла директорвл пентръ ажторіў, ші маі наінте dъdь сфат певестеї сале, ка de кънва ел пъпъ ла 8 зіле нь се ва ынторарче, еа din школъ съ нь еасъ, нічі съ се атінгъ de вреn лъкрь, din челе че вор скоате връжмашіі афаръ: апоі cocind ел ла директорвл ый арътъ dеармndвл челе че аў съ'л ынтімпіне; ынсъ ын zadар, кь директорвл ый пропвсь, кънкъ нъ'і поате німік ажта, dакъ ел нь ш'аў кътат армопіе кь компътітеа. Ындъторівл ый zісь: dъмі даръ алть стаціе, деакъ ын амеа нъ'мі поці da ажторіў, ка съ стаў." Директорвл ый респвнсь скврт: „Алть стаціе нь ам." De аічі дшї лъі даръ ындъторівл пъdежdеа ші мергънd маі департе, dъdь жалъ ла комесвл комітатвлві Тімішорії, ынсъ пъпъ кълторі dвпсвл пре ачі, се сфърші ші терміпвл чел хотърът, ші diакопъл лъвnd кь сіне оameній, меарсеръ ла школъ, ші афлъndво ынкіаіъ, спарсеръ вша, скоасеръ пре ындъторіца афаръ, ші тоате лъкрвріле ындъторілві ле лепъdаръ ын дрвм, вnde аў стат 5 зіле грътадъ, фъръ съ се атінгъ чінева de dвпселе. Ла 5 зіле сосі ындъторівл кь о персоанъ комітатівъ, пентръ черкареа ачестві лъкрь, ші аша тоагъ мълціmea фііnd de фацъ, стріг. ынтр'вн глас „ноі пре diакопъл воім, ші пре ындъторівл маі мълт нь." Персоана чea комітатівъ ынтревъ: „че ц'аў zіс ціе директорвл, dакъ аі фост аколо?" ла каре ындъторівл респвнсь: „директорвл нь вреа съ ціе de мине німік." „Dакъ директорвл тъъ нь вреа съ ціе de тіне німік, нічі еў даръ" респвнсь персоана чea комітатівъ, ші аша тот лъкрвл се іспръві нътаі кь вн респвнс, резімат пре авторітатеа директорълві.

(Ва вртa).

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR: IOAN ГЪТТ.

bjbv